

Guerra i Societat en l'Època Moderna

Codi: 100356

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Espino López

Correu electrònic: Antonio.Espino@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

L'assignatura s'impartirà des d'una òptica històrica, lògicament. No es farà des d'una perspectiva cinematogràfica, del món del còmic o dels jocs d'estratègia o rol.

Objectius

La matèria Historia de la Guerra, de la qual aquesta assignatura forma part, es proposa analitzar un dels fenòmens històrics més importants i decisius en l'esdevenir de la Història de la Humanitat. Molt sovint, la guerra ha estat el principal agent del canvi històric en nombrosos moments i en diversos espais en el transcurs de la història humana (l'Antiguitat, l'Edat Mitjana hispana, l'Època Moderna o l'Època Contemporània). Un fenomen de tals dimensions ha de ser abordat des de perspectives diverses; ara bé, és criteri del professor que una perspectiva a cuidar molt especialment és la dimensió politico-militar del conflicte, encara que també es tindran en compte les perspectives econòmica, tecnològica, cultural (la producció cultural generada per l'experiència de guerra) i, sobretot, social, és a dir, atenent especialment a la seva connexió amb la societat, al seu impacte sobre la

societat al llarg de la història. Sens dubte, no poden entendre's fenòmens històrics com l'imperialisme, el colonialisme o les revoltes i revolucions en diversos moments de l'esdevenir històric sense un profund i ampli coneixement de les formes de fer la guerra i les seves repercussions a tots els nivells. Tampoc es descuraran els debats historiogràfics que han tingut a la citada matèria com el seu epicentre. D'altra banda, el contingut de l'assignatura serà sensible amb els aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Avaluar i resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la guerra.
4. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
5. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
6. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

1. Tema 1. 1.1 Introducció: la Guerra en l'Edat Moderna. 1.2 L'evolució de la Guerra: les noves fortificacions i l'artilleria 1.3 L'evolució de la Guerra: canvis tàctics i augments dels exèrcits. 1.4 La Revolució Militar Moderna com a debat historiogràfic. 1.5 Aspectes socials de la Guerra en l'Època M o d e r n a .
Tema 2. El model militar hispànic, 1494-1621
Tema 3. La guerra en el mar: de Lepanto a l'Armada Invencible
Tema 4. La guerra dels Trenta Anys, 1618-1648 [1659]
Tema 5. El model militar francès, 1660-1714 [1739]
Tema 6. El model militar prussià, 1740-1763

Metodologia

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor. L'alumnat que no assisteixi regularment a les classes haurà de justificar el seu absentisme.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor.

Lectura comprensiva de textos.

Aprenentatge d'estratègies de recerca d'informació.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	39	1,56	1, 3, 9
Seminaris i pràctiques dirigides	6	0,24	6, 7
Tipus: Supervisades			
Exercicis pautats d'aprenentatge	7,5	0,3	4, 8, 9
tutories	15	0,6	7
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	45	1,8	2, 6, 10
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca de informació bibliogràfica	30	1,2	4, 5, 6, 8, 10

Avaluació

70% dues proves escrites parcials -les proves consistiran en respondre dues preguntes a escollir entre tres.

Una primera prova es programarà al mes d'abril i, en la mesura del possible, s'avaluarà el contingut de la meitat de les classes realitzades al curs.

La segona prova es realitzarà a finals del mes de maig o inicis de juny. I sempre en funció de la data de la recuperació.

30% Realització de treballs, assaigs, presentacions a classe, ressenyes i/o resums.

5

L

La recuperació consistirà en un examen global de la matèria de l'assignatura (quatre preguntes a escollir entre cinc, amb dues hores de temps) i es celebrarà en les dates oficials establertes per la Facultat. En cap cas, es podrà plantejar la recuperació com un mitjà de millorar la qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada. La nota màxima que es podrà obtenir en la recuperació és de 5,0 (Aprovat).

L

E

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites parcials	70%	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
lliurament d'un treball	30%	4	0,16	1, 3, 5, 6, 8, 9, 10

Bibliografia

- ANDERSON, M.S., *Guerra y Sociedad en la Europa del Antiguo Régimen, 1618-1789*. Madrid, Ministerio de Defensa, 1990.
- ANDUJAR, F., *Ejércitos y militares en la Europa moderna*. Madrid, Síntesis, 1999.
- BLACK, J. (ed.), *European warfare, 1453-1815*. Nueva York, St. Martin's Press, 1999.
- BLACK, J., *European warfare, 1492-1660*. Londres, Routledge 2002.
- BLACK, J., *European warfare, 1660-1815*. Londres, UCL Press, 1994.
- BOIS, J. P., *Les guerres en Europe, 1494-1792*. París, PUF, 1993.
- CORVISIER, A., *Armées et Sociétés en Europe, de 1494 à 1789*. París, 1976.
- CHAGNIOT, J., *Guerre et société à l'Èpoque Moderne*. París, PUF, 2001.
- CHILDS, J., *Armies and warfare in Europe: 1648-1789*. Nueva York, 1982.
- GLETE, Jan, *War and the State in Early Modern Europe*. Londres&Nueva York, Routledge, 2002.
- HALE, J.R., *Guerra y Sociedad en la Europa del Renacimiento, 1450-1620*. Madrid, Ministerio de Defensa, 1990.
- JONES, Archer, *The Art of War in the Western World*. Chicago&Urbana, University of Illinois Press, 1987.
- KEEGAN, J., *A History of Warfare*. Nueva York, Vintage Books, 1994 (*Historia de la Guerra*, Madrid, Turner, 2013).
- MARTINES, Lauro, *Un tiempo de guerra. Una historia alternativa de Europa, 1450-1700*, Madrid, Crítica, 2013.

-MCNEILL, W. H. *La búsqueda del poder. Tecnología, fuerzas armadas y sociedad desde el 1000 d.C.* Madrid, Siglo XXI, 1988.

-PARKER, G. (ed.), *Historia de la guerra.* Madrid, Akal, 2010.

-TALLETT, F., *War and Society in Early Modern Europe, 1495-1715.* Londres-Nueva York, Routledge, 1992.